

METODOLOGIE V KOSTCE

VIKMA09

JARO 2014

ZVOLILI JSTE VHODNÉ TÉMA?

	ANO	NE
1) Spadá Vaše téma do oboru Informační studia a knihovnictví?	☐	☐
2) Je Vaše téma dostatečně zúžené (tzn. víte, čím konkrétně se budete zabývat) ?	☐	☐
3) Je možné téma zkoumat empiricky?	☐	☐
4) Podaří se mi vstoupit do terénu?	☐	☐
5) Je k tématu dostupný dostatek odborné literatury?	☐	☐
6) Existují k tématu další zdroje (legislativa, mezinár. dokumenty, metodiky, statistiky ČSÚ atd.?)	☐	☐

VYMEZENÍ CÍLŮ

Proč si vymežit cíl(e)?

- vodítko ve spleti teoretického a empirického materiálu
- vede nás nejen při psaní, ale i při hledání zdrojů
- cíl koresponduje s typem výzkumu (kvalitativní x kvantitativní výzkum, smíšený, případová studie...)
- budete vědět, kam směřujete

NA CO SE PTÁT?

- Co chci zjistit? K čemu chci dospět?
= **Kognitivní cíl**
- K čemu chci přispět (teoretický rámec)?
= **Symbolický cíl**
- K čemu to bude dobré? Kdo to využije?
= **Aplikační cíl**

NEVHODNĚ FORMULOVANÉ CÍLE

- Tato práce má nastítnit historii internetu, pohled na internet v současnosti, základní služby internetu a trendy pro rozvoj internetu v budoucnosti. Taktéž má popsat rizika internetu, závislost na internetu a možnosti prevence této závislosti.
- V této práci chci přiblížit problémy spojené se sociálními sítěmi.
- Chtěla bych se seznámit s fenoménem „clickjacking“ a informovat o něm veřejnost.
- Cílem práce je dokázat, že knihovny používají moderní informační technologie.
- Jako svůj cíl budu mít prostudování literatury a nalezení východisek.

VHODNĚ FORMULOVANÝ CÍL

- Výstupem práce bude návrh výzkumně podložené metodiky informačního vzdělávání seniorů, která bude odpovídat aktuální situaci a bude primárně vycházet z výzkumů, které budou provedeny jako součást této práce. Cílem této metodiky bude zmírnění sekundární digitální propasti a bude prakticky využitelná v institucích, které realizují neformální vzdělávání a mají tak větší potenciál oslovit tuto cílovou skupinu a reagovat na její potřeby.

METODOLOGIE - ANEB VÍTE JAK NA TO?

- záměrný a systematický postup získání určitých poznatků
- metoda přináší odpověď na otázku: „*Jak jste ke zjištění dospěli?*“
- souhrn postupů ve výzkumu popište v kapitole o metodologii
- popište přesně to, co hodláte udělat

TYP PROBLÉMU A METODA

Typ problému	Metody
Názory, postoje a pocity skupiny	Focus groups
Názory, postoje a chápání světa jednotlivci	Rozhovory
Vysvětlení lidského chování	Pozorování
Zlepšení produktu	Testování použitelnosti
Analýza informačních zdrojů	Obsahová analýza
Analýza informačních zdrojů a jejich provázanosti/citování	Bibliometrie
Porovnání rozdílů v chování lidí (ženy/muži, před/po)	Experimentální design, dotazníková šetření
Pochopení vývoje jevu	Historický průzkum

ZÁKLADNÍ EMPIRICKÉ METODY

Kvantitativní výzkum	Kvalitativní výzkum	Jiný
dotazník	rozhovor	smíšený výzkum
kvantitativní obsahová analýza	kvalitativní obsahová analýza	evaluační výzkum
pozorování	pozorování, etnografie	historický výzkum
experiment	biografie	analýza vzdělávacích potřeb
testování	případová studie	...

METODOLOGIE - POSTUP

1. Cíl výzkumu a výzkumný problém
2. Výzkumná otázka/výzkumné otázky
3. Zvolený metodologický postup (s oporou o odbornou literaturu, zdůvodnění vzhledem k cíli)
4. Metoda sběru dat
5. Výzkumný vzorek
6. Vstup do terénu
7. Způsob zpracování dat
8. Etika výzkumu (anonymita)

A) KVANTITATIVNÍ VÝZKUM

metodologie

- hypotézy
- operacionalizace konceptů v hypotézách
Příklad: počítačová gramotnost
- základní a výběrový soubor
- doporučená velikost vzorku: minimálně 100 jednotek

analýza a interpretace dat

- analýza dat (adekvátní postupy deskriptivní statistiky)
- interpretace výsledků ve vztahu k hypotézám
- shrnutí a diskuse: odpověď na výzkumnou otázku/otázky, formulace závěrů ve vztahu k teorii

PŘÍKLAD KVANTITATIVNÍHO VÝZKUMU

Problém: Čtenářství u studentů gymnázia a SOU

- 1) Co chceme zjistit? (výzkumná otázka)
- 2) Co předpokládáme? (hypotézy)
- 3) Čím naše předpoklady změříme? (operacionalizace indikátorů)
- 4) Jak to chceme zjistit? (metoda)
- 5) Koho se budeme ptát? (vzorek)
- 6) Jak výsledky zpracujeme? (analýza dat)

KVALITATIVNÍ VÝZKUM

metodologie

- klíčové koncepty
- volba vzorku
- vstup do terénu
- validita, reliabilita
- analýza dat

interpretace dat

- přímé citace a interpretace dat, diskuse dat
- shrnutí, odpověď na VO, „návrh teorie“

cizinec	Neznámý člověk, jednorázový vstup
návštěvník	Vstupuje opakovaně – respondenti ho znají
zasvěcený	Stýká se s respondenty i mimo výzkum
domorodec	Je sám členem zkoumané skupiny

PŘÍKLAD KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU

Problém: Hráči počítačových her

- 1) Co chceme zjistit? (výzkumná otázka)
- 2) S jakými koncepty pracujeme? (klíčové koncepty)
- 3) Jak to chceme zjistit? (metoda)
- 4) Koho se budeme ptát? (vzorek)
- 5) Jak výsledky zpracujeme? (analýza dat)

PŘÍPADOVÁ STUDIE

- velké množství dat o jednom nebo několika málo případech

Typy případových studií:

- **Osobní případová studie** – výzkum určitého aspektu u zkoumané osoby
- **Studie sociální skupiny, komunity** – vztahy a aktivity ve skupinách
- **Studie organizace a instituce** – firma, firemní kultura, implementace programu...
- **Studie událostí, rolí a vztahů** – adaptace, konflikt....

Postup:

- 1) VO
- 2) Výběr případu – extrémní, typické, variantní
- 3) Metody sběru dat – kvalitativní i kvantitativní
- 4) Analýza a interpretace – vztahy, vzorce v datech, porovnání případů, cílem vhled a hluboké pochopení, může být zdrojem hypotéz, skrze jeden případ můžeme porozumět i případům dalším

NEZAPOMEŇTE VÝSLEDKY „PRODAT“ V ZÁVĚRU

Závěr

- Co nového Vaše práce přinesla (shrnutí)?
- Naplnili jste svůj cíl?
- Odpovídáte na položené otázky?
- Vztahují se Vaše výstupy k některé teorii?
- Jakými otázkami v souvislosti s tématem navrhujete dále se zabývat?

DOMÁCÍ ÚKOL 😊

Přečtěte si libovolnou diplomovou práci z Vašeho oboru hodnocenou stupněm A.

Děkuji za pozornost.